

[Justitsministeren.]

regne med, at samrådene vil se på, hvad der har været meningen med loven. Det ville være dårlige folk, hvis de administrerede på trods af loven eller imod loven. Jeg vil tro, at der ikke er nogen fare for det.

Jeg vil gerne have lov til at sige en lille smule om nogle mere principielle ting. Der er i diskussionen om svangerskabsafbrydelse en tendens til, at deltagerne samler sig om to diametralt modsatte udgangspunkter. Fra den ene side hævdes det, at fosteret er et menneskeliv, der principielt må have samme krav på retsbeskyttelse som ethvert levende-født menneske. Fra den anden side gøres det tværtimod gældende, at fosteret ikke er et selvstændigt menneske, men blot en del af moderens organisme, som hun selv eller andre med hendes samtykke kan fjerne.

Denne formulering af problemstillingen har dybe rødder i vor kulturtradition. Spørgsmålet om, hvornår fosteret får liv og dermed opnår retsbeskyttelse, blev drøftet allerede i det klassiske Grækenland, og i tidens løb har man lagt vægt på en række kriterier: befrugtningstøjeblikket, et vist antal dage efter undfangelsen, fosterets form eller længde, tidspunktet, hvor fosteret begynder at bevæge sig, osv. osv. Det er for mig at se åbenbart, at man ikke når nærmere løsningen af de problemer, vi her beskæftiger os med, ved på biologisk eller filosofisk grundlag at nå frem til en definition af, hvornår fosteret får liv. For forholdet er jo ganske enkelt det, at fosteret fra et meget tidligt tidspunkt, hvis svangerskabet gennemføres og forløber normalt, må forventes at udvikle sig til et nyt menneske. Fosteret er, som professor Hurwitz har udtrykt det, et gryende nyt liv, og spørgsmålet er, i hvilket omfang vi gennem lovgivningen bør sikre, at dette gryende liv kommer til udfoldelse.

Jeg er derfor helt enig med det sagkyndige udvalg, når det i sin betænkning efter at have refereret den traditionelle problemstilling udtaler, at dogmatiske opfattelser af denne art ikke er egnede som grundlag for vurderingen af, om og i hvilket omfang svangerskabsafbrydelse skal være lovlig.

Dette er imidlertid efter min opfattelse ikke ensbetydende med, at man bør lovgive om dette spørgsmål uden at komme ind på

en etisk vurdering. Den gældende lovgivning har jo det principielle udgangspunkt, at fosteret bør nyde retsbeskyttelse, således at der kun kan foretages svangerskabsafbrydelse, når det er nødvendigt for at afværge alvorlig fare for kvindens liv og helbred, eller hvor andre tungtvejende hensyn taler afgørende derfor. Det foreliggende lovforslag er udtryk for samme afvejning af modstående hensyn, kun udvides adgangen til svangerskabsafbrydelse i overensstemmelse med den ændring i den almindelige indstilling til dette spørgsmål, der har fundet sted. Når folketinget skal tage stilling til lovforslaget, er det klart, at det enkelte medlems livsanskuelse må indtage en fremtrædende plads ved vurderingen af forslaget. Men ved overvejelserne af en lovgivning på det område, vi her taler om, som på én gang påvirker og påvirkes af den almindelige moralopfattelse i samfundet, er det overordentlig betydningsfuldt, at den lovgivning, der gennemføres, kan forventes i det væsentlige at hvile på en bred tilslutning i befolkningen.

Det, der har været afgørende for mig ved fremsættelsen af det foreliggende lovforslag, er derfor, at der, så vidt jeg kan skønne, gennem længere tid har været et misforhold mellem den gældende lovgivning og den almindelige moralske eller etiske vurdering af disse spørgsmål. Dette misforhold har givet sig et tydeligt udtryk i det betydelige antal illegale aborter, i den almindelige vurdering af svangerskabsafbrydelses strafværdighed uden for de tilfælde, der er omfattet af de gældende indikationer, og i den tiltalepraksis, der i overensstemmelse hermed har været fulgt i de senere år. Disse forhold viser efter min opfattelse klart, at tiden er løbet fra den gældende lovgivning.

Under disse omstændigheder kan det efter min opfattelse ikke være forsvarligt eller formålstjenligt fortsat at opretholde den gældende lovgivning. Som det er påvist i betænkningen, har denne lovgivning medført, at der har måtte gives afslag på ansøgninger om svangerskabsafbrydelse i tilfælde, hvor dette efter den almindelige opfattelse i dag måtte forekomme urimeligt; jeg behøver kun at henvise til de eksempler, der er nævnt i betænkningen side 79. Vi må se i øjnene, at et betydeligt antal kvinder i sager af denne art efter den gældende op-